

Erdészeti kutatások és hagyományok találkozása Tübingiában

Közös csoportkép Tübingia festői táján (Fotó: Leon Schäfer)

Az utazásunk első napján kora este érkezünk Erfurtba, ahol izgalmas városnézéssel kezdtük meg a németországi tanulmányutunkat. Ezt követően a további esti programunk közös vacsora volt az erfurti egyetem hallgatóival, valamint a dékánnal, *prof. Erik Findeisen*nel és a dékánhelyettessel, *dr. Dirk Landgraff*al. Ez remek alkalom volt arra, hogy közelebbről is megismerjük az egyetemi életet, és új barátságokat kössünk.

Másnap Gotha felé vettük az irányt, ahol a ThüringenFORST Kutatási és Kompetencia Központba látogattunk. Itt három lenyűgöző előadást hallgathattunk német kutatóktól és professzoroktól a távérzékelés, a tübingi erdők feltárása és az aktuális CO₂ megkötési kutatásaik témakörében. Az előadások után a Hainich Nemzeti Parkba látogattunk el, ami abból a szempontból is különleges, hogy az elmúlt 27 évben semmilyen erdőgazdálkodási kezelés vagy más beavatkozás nem történt a területen, még vadászat sem. Egy több mint három órás túrát tettünk a helyi erdősszel, aki sok érdekes információval szolgált számunkra.

A Hainich Nemzeti Park mint Németország legnagyobb összefüggő lombhullató erdeje, az UNESCO Világörökség része, ahol a vadon élő állatok és

növények számos fajtát őrzi. A napot Gotha főterének és a város gyönyörű kastélyának felfedezésével zártuk.

A harmadik napon a Bad Berka közelében található ThüringenFORST területére utaztunk, ahol különböző talajszelvényeket vizsgáltunk meg. *Dr. Kovács Gábor* és *dr. Dirk Landgraf*, a talajtan szakértői, minden apró részletet alaposan bemutattak nekünk.

A szakmai program után egy váratlan, de nagyon fontos eseményre is sor került: ellátogattunk Buchenwaldba, a nemzetiszocialista német Harmadik Birodalom egyik legnagyobb koncentrációs táborába, hogy megemlékezzünk az elhunyt honfitársainkról. Ahogy *Radnóti Miklós* mondta: „A halál nagy szeme mindent lát.” Az esti közös vacsorát megelőzően *dr. Kovács Gábor*, *dr. Bende Attila Tibor* és jómagam mint az utazás magyar szervezője tartottunk német nyelvű előadást a Soproni Egyetemről, Sopron történelméről, a felsőoktatási intézményünk történetéről és az Erdőmérnöki Kar oktatási lehetőségeiről. Az előadás után kötetlen beszélgetés következett grillkolbásszal, mustárral és kürtszóval fűszerezve, ami remek hangulatot teremtett. A negyedik napot a ThüringenFORST szívében, Oberhofban töltöttük, ahol megismerkedtünk a terület történetével.

2023 őszén, *dr. Heil Bálint* dékán felkérésére tartottam egy előadást az Erfurtból érkezett delegáció számára a Soproni Egyetem és a diákhagyományok történelme (*Universität Sopron und Geschichte der studentischen Tradition*) címmel. Már akkor megfogalmazódott bennem az ötlet, hogy miért ne utazhatnánk mi is Erfurtba, hasonlóképp, ahogy ők utaztak hozzánk. Ezt az ötletet nem hagytam veszni, így az előadást követő beszélgetés során sikerült jó viszonyt kialakítani a német hallgatókkal, akikkel közösen nekálltunk megszervezni a vizontlátogatást.

Szaktanácskozás az erfurti hallgatókkal és oktatókkal a tübingi erdőkben (Fotó: Fekete Gellért)

A II. világháború után főleg női munkások segítségével erdősítették újra a területet, a háború okozta veszteségek miatt. Beszéltünk a közjóléti funkciókról, beleértve a több mint 150 kilométernyi túraútvonalat. Szó esett a vadkárrol és annak megelőzéséről is, beleértve az évente négy hiúz betelepítését Romániából a WWF-fel közösen, ami az őzpopuláció szabályozásával segíti a vadkár csökkentését. A PEFC tanúsítvány elnyeréséhez szükséges intézkedéseket is megvitattuk.

Délután a Kalamitätflächen, azaz a természeti katasztrófák által sújtott erdőterületeket tekintettük meg, ahol személyesen, testközelből is megfigyelhettük a környezeti változások hatásait. Oberhof téli sportkomplexumáról is esett szó, amely híres kiváló létesítményeiről, és ahol nemzetközi versenyeket is rendeznek. A nap végén visszatértünk Erfurtba, ahol megnéztük a Dómot és a várat, majd egy kellemes vacsorával zártuk a napot.

Talajvizsgálat a ThüringenFORST területén (Fotó: Simon Jachalke)

Az ötödik napon a Pollmeier fűrészüzembe látogattunk, amely bükkfa feldolgozására specializálódott. Az üzem évente több mint egymillió köbméter bükkfát dolgoz fel, és számos innovatív építőanyagot állít elő. Köztük a „BauBuche”-t, egy rendkívül erős és tartós építőanyagot, amely elsősorban épületek belső szerkezetéhez használatos. Az üzem fenntarthatóságra és a környezetvédelemre helyezett nagy hangsúlyt, és folyamatosan fejleszti gyártási folyamatait az ökológiai lábnyom csökkentése érdekében.

Az üzemlátogatás után közösen elfogyasztottuk ebédünket, majd elindultunk haza. Mivel időben indultunk, tíz óra utazás után este tíz után megérkeztünk a Soproni Egyetem B épülete mellé.

Az utazás megvalósulásáért szeretnék külön köszönetet mondani *Ugron Ákos Gábornak*, az *Erdő az Emberért Alapítvány Kuratórium* elnökének, aki támogatásával hozzájárult ehhez a különleges lehetőséghez.

Hálásak vagyunk az Erdőmérnöki Kar vezetésének, különösen *dr. Kovács Gábor* oktatási dékánhelyettesnek,

Csoportkép az oberhofi téli sportközpontnál. Háttérben a szűkár érintette síugró sánc környezete (Fotó: Leander Kern)

aki a hét folyamán vállalta a tanulmányút vezetését, és *dr. Heil Bálintnak*, aki a kar 9 személyes kisbuszát bocsátotta rendelkezésünkre.

Köszönetet szeretnék mondani *prof. Erik Findeisennek*, az erfurti Fachhochschule dékánjának, *Dirk Landgraf* oktatási dékánhelyettesnek, hogy ilyen kiváló programsorozatot állítottak össze, mely minden részletében gazdagította tudásunkat és élményeinket.

Külön köszönet illeti *dr. Bende Attilát*, aki ötleteivel, szaktudásával, vala-

mint kiemelkedő nyelvtudásával emelte az utazás színvonalát. Végül szeretném köszönetemet kifejezni barátainknak és hallgatótársainknak: *Pénzes Boglárkának*, *Gyenes Ágostonnak*, *Lelkes Marcellnek*, *Kiss Péternek* és *Kele Zsombornak*, hogy társaságukkal gazdagították az utazást. Aktív részvételük és a közösen megélt élmények jelentősen hozzájárultak a tanulmányút sikeréhez és élvezetességéhez.

Fekete Gellért em. h., SOE EMK

Vízvisszatartás és a cserebogárkárosítás a fókuszban

Június elején Somogy vármegyében tartott kihelyezett munkabizottsági ülést az MTA Pécsi Területi Bizottság Agrár Szakbizottságának Erdészeti és Vadgazdálkodási Munkabizottsága.

A rendezvény nyitásként a házigazda SEFAG Zrt. részéről *Bogdán Balázs* termelési vezérigazgató-helyettes köszöntötte a megjelenteket, majd *Ripszám István*, a munkabizottság elnöke ismertette a bizottság tagságában az elmúlt időszakban bekövetkezett változásokat és az idei évre vonatkozó programtervet.

Ezt követően terepi programként a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa, *Nyemcsók Tamás* vezetésével a nemzeti park által a „Water for pasture, ponds for storks” című projekt keretében megvalósított vizeselőhely-fejlesztés, vízvisszatartás helyszíni „terepmodell” bemutatására került sor.

A projekt megvalósítása során egy 1100 méteres patak-szakaszt 24 helyen földtöltésekkel zártak el, így visszaterelték a vizet a régi, kanyargó mederbe, melynek hossza meghaladja az 1600 métert. A beavatkozás hatására a téli csapadék okozta árvizek a területen szétterülnek, és a víz a talajba szivárog. A kanyargó, sekély meder kevesebb vizet és lassabban vezet el a területről, mint az egyenes, kimélyült, szabályozott meder. A beavatkozással mintegy 30 hektár gyep-terület vízháztartása javult.

A szakmai nap következő programpontja a cserebogár elleni védekezés módszereinek a terepi bemutatása volt a Nagybjomi Erdészet területén, majd *Védekezési lehetőségek a cserebogárpajor károsítása ellen* címmel egy előadás következett, ahol *dr. Vidóczi Henriett* osztott meg hasznos információkat a témában.

Az erdőgazdaság területén a cserebogár (májusi és erdei) – a vadállomány után – a második legnagyobb mértékű károsító a sorban az erdővédelmi károk esetében. Ellene különféle védekezési mechanizmusokat alkalmaznak. Az egyik az integrált védekezés. Elemei: a károsító elleni (vegyszeres, mechanikai, biológiai) védekezés, a növény állóképességének növelése, az interakció csökkentése: elterelés (riasztás, csalogatás) útján. A másik a proaktív védekezés. Elemei: klímaváltozás-álló/tűrő célállományok (szaporítóanyag), folyamatos monitoring, felkészülés, gyors reakció, mikroklima- és vízgazdálkodás, diverzitást kímélő/erősítő erdőművelési technológiák. A védekezés jelentős költségvonzzal bír, így a megelőzés szerepe kiemelt jelentőségű a károk megakadályozásában. *A programok szervezőinek ezúton is köszönjük a tartalmas szakmai napot!*

Szénási Miklós, MTA PAB, Mecsekerdő Zrt.

Illusztráció: **SEFAG Zrt.**